

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **S. V.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 10. 2015, č. j. OAM-308/ZA-ZA02-K01-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 14. 12. 2015, č. j. 1 Az 44/2015 – 28,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví uvedeného usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byl zamítnut jeho návrh na ustanovení zástupce v řízení o žalobě proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného.

I. Vymezení věci

[2] Podle § 35 odst. 8 zák. č 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), žalobci, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát.

[3] Městský soud se proto nejdříve zabýval otázkou, zda stěžovatel splňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků, jakkoliv jej poplatková povinnost v řízení ve věci

mezinárodní ochrany netíží [§ 11 odst. 2 písm. i) zák. č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích].

[4] Za tímto účelem byl vyzván k prokázání osobních, rodinných a majetkových poměrů. V „Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech“ (dále jen „Potvrzení“) stěžovatel uvedl, že nemá žádné příjmy ze zaměstnání či dohod konaných mimo pracovní poměr, stejně jako příjmy nemá jeho manželka, která s ním žije ve společné domácnosti. Uvedl, že pracuje pouze brigádně a měsíčně si vydělává zhruba 15 000 Kč. Bydlí na soukromé adrese, kde výše nájemného činí 18 000 Kč měsíčně.

[5] Soud konstatoval, že je téměř nemožné, aby 2 osoby, které platí nájem v soukromém bytě, hradily nájem, stravu, jízdné a ošacení z částky 15 000 Kč, což je údajně jediný příjem stěžovatele. Z toho vyplývá, že stěžovatel musí mít ještě jiné příjmy, které soudu neuvedl. S ohledem na uvedené rozpory dospěl k závěru, že stěžovatel dostatečně a především věrohodně nedoložil, že splňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků (§ 36 odst. 3 s. ř. s.), a proto mu není možné ustanovit zástupce.

II. Obsah kasační stížnosti

[6] Proti usnesení městského soudu brojí stěžovatel kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[7] Uvádí, že splňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, pro nedostatečnou orientaci v právním řádu České republiky není způsobilý účinně hájit svá práva a jeho finanční situace mu nedovoluje nechat se zastupovat advokátem bez jeho ustanovení. Dále je v kasační stížnosti uvedeno, že společně s manželkou hradí nájemné ve výši 5 000 Kč měsíčně a splácí dluh Všeobecné zdravotní pojišťovně (vzniklý po autonehodě) splátkami ve výši 5 000 Kč měsíčně. Měsíčně vydělává zhruba 15 000 Kč. Zbytek šetří na živobytí.

[8] Svá tvrzení dokládá kopií nájemní smlouvy ze dne 29. 12. 2015 a kopií Dohody o uznání dluhu a jeho úhradě, uzavřené dne 15. 12. 2010 s Ústřední vojenskou nemocnicí.

[9] Spolu s kasační stížnosti stěžovatel požádal o osvobození od soudních poplatků, ustanovení zástupce a přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Navrhuje napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. S ohledem na skutečnost, že stěžovateli v této věci nevzniká poplatková povinnost, soud o žádosti o osvobození od soudních poplatků nerozhodoval (blíže srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 – 19). Návrh na ustanovení zástupce pro kasační řízení byl usnesením ze dne 28. 1. 2016, č. j. 9 As 306/2015 – 15, zamítnut. O návrhu na odkladný účinek soud nerozhodoval, neboť po provedení nezbytných procesních úkonů přistoupil k bezodkladnému projednání a rozhodnutí věci.

[11] Poté soud přezkoumal napadené usnesení městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[12] Předmětem sporu je, zda stěžovatel městskému soudu věrohodným způsobem doložil své výdělkové a majetkové poměry a zda tyto poměry odůvodňují ustanovení zástupce soudem dle § 35 odst. 8 s. ř. s.

[13] Nezbytným předpokladem pro to, aby byl účastníku řízení ustanoven zástupce podle § 35 odst. 8 s. ř. s., je splnění předpokladů pro osvobození od soudních poplatků. Aby soud mohl tuto skutečnost zhodnotit, musí mu žadatel poskytnout součinnost v tom smyslu, že soudu hodnověrným a prokazatelným způsobem své majetkové poměry sdělí. Důkazní břemeno leží na žadateli samém a je proto zejména v jeho zájmu, aby soudu dostatečně konkrétně popsal své osobní a majetkové poměry a současně, aby projevil zákonem požadovanou aktivitu a předložil (pokud možno současně se žádostí o osvobození) doklady prokazující jeho nemajetnost. Nesplní-li účastník tuto svou povinnost, soud výdělkové a majetkové možnosti sám z úřední povinnosti nezjišťuje (srov. rozsudek NSS ze dne 25. 1. 2005, č. j. 7 Azs 343/2004 - 50, dostupný z www.nssoud.cz, publikovaný též pod č. 537/2005 Sb. NSS).

[14] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěrem městského soudu, dle kterého jsou údaje tvrzené stěžovatelem v Prohlášení zcela nevěrohodné. Stěžovatel totiž na jedné straně uvedl, že měsíčně hradí dluh ve výši 20 000 Kč (autonehoda) a také nájemné ve výši 18 000 Kč měsíčně, avšak jeho celkové příjmy dosahují měsíčně cca 15 000 Kč. Prostým matematickým propočtem lze dojít k závěru, že stěžovatel dle svých tvrzení měsíčně vydává více prostředků, než reálně dosahuje, a to za situace, kdy současně uvedl, že žádné jiné příjmy ani majetek nemá a na jeho výživu jsou navíc odkázáni jeho manželka a nezletilý syn.

[15] K důkazům předloženým až v kasačním řízení lze uvést, že nájemní smlouva na částku 5 000 Kč měsíčně byla uzavřena dne 29. 12. 2015, tj. až po vydání rozhodnutí městského soudu v posuzované věci. Tato smlouva je tak ve vztahu k přezkoumávanému usnesení zcela irelevantní. Dohoda o uznání dluhu a jeho úhradě sice byla uzavřena dne 15. 12. 2010, avšak měsíční splátky vzniklé z důvodu neuhrazení nákladů za poskytnutou zdravotní péči činí 5 000 Kč, nikoli původně stěžovatelem v Prohlášení tvrzených 20 000 Kč.

[16] Jestliže stěžovatel v souzené věci neposkytl soudu navzdory řádné výzvě hodnověrné informace o svých majetkových poměrech, nebylo možné dovodit, že je u něj splněn předpoklad pro osvobození od soudních poplatků. Proto Nejvyšší správní soud shledal postup městského soudu, jímž mu soud neustanovil zástupce pro řízení o žalobě, jako zákonu odpovídající.

[17] Pro úplnost soud uvádí, že došlo-li v mezidobí ke změně majetkových poměrů, které je stěžovatel způsobilý řádně prokázat, může městský soud o ustanovení zástupce

znovu požádat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2008, č. j. 3 Ads 43/2007 – 150).

IV. Závěr

[18] Ze všech výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost dle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl. O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona. Žalovanému žádné náklady řízení o kasační stížnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. února 2016

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu